

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Főtér 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Megjelen minden vasárnap reggel. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 4 ft — Félévre 2 ft — Negyedévre 1 ft. Hirdetéseket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít. Egyes szám ára 8 kr.</p>	<p>Kiadóhivatal: Schvarcz Sándor könyvkereskedése, hová az előfizetési és hirdetési díjak küldendők. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. NYILTÉR PETIT SORA 30 KR.</p>
--	--	---

Husvét napján.

Feltámadt Krisztus e napon, Alleluja! Hála legyen az Istennek!

Igy zeng az ének az ájtatos hívek ajkain, kik özömtelt szívvel ünneplik a keresztény világ magasztos ünnepét, a Husvét szent napját! A negyvennapos böjt és vezeklés időszaka elmúlt; a nagyhét megható szertartásai, a Golgothán végbement szivetrázó tragédia mozzanatait elének tárva — befejeztettek; a szomorúság és gyász napjai után felzendül a hálaadó *Alleluja!*

Feltámadt Krisztus e napon! A keresztény hit alapítója, a kit nemzetének kaján irigysége a gonosztevők csúfos halálára kárhoztatott, a mai napon dicsőségesen feltámadott halottaitól, s az emberiség megváltásának nagy művét befejezte. Ezért zengik a hálaéneket buzgó hívei; ezért csendül meg a harangok ércnyelve ismét — hirdetőn a kereszténység örömét!

De nem csak az ember, a teremtés remeke és koronája, hanem maga a természet is ünnepet ül a feltámadás nagy napján. Az anyaföld megsza-

dulván hideg fehér leplétől, mely alatt oly hosszú ideig szunnyadott, hosszas álmából új életre kelve, felölti diszruháját; füvek, fák és virágok újra élni kezdenek, s a tavaszi verőfényben Isten dicsőségét hirdeti a dalos pacsirta! Virág illat tölti el a levegőt, s az ember látván a természet *feltámadását*, maga is újra éled, s örömet leli a természet szépségeiben.

A Megváltónak halottaiból való feltámadása s az egész természetnek új életre való ébredése bennünk, kik a köztgyeget szolgáljuk s első sorban városunk javát óhajtjuk előmozdítani, ama gondolatot kelti Husvét szent ünnepén, hogy boldogságának hajnala közelget; hogy nem messze van, *nem is lehet messze feltámadásának*, eddigi mély álmából való felébredésének hajnala!

Mert „nem halt meg a leányzó, hanem csak alszik!”

S mily jelekből merjük következtetni, hogy valahára véget ér a dermedt álom, mely ekkoráig ólom-súlylyal nehezedett városunkra, s gátolta abban, hogy fejlődjék és boldoguljon?

Elősoroljuk a következőkben:

A szabályrendelet, melynek értelmében városunk belterületén a járdák *téglából készitendők*, a megye törvényhatósága által jóváhagyatván, rövid idő alatt végre is fog hajtatni, amennyiben a szabályrendelet városunk lakosságának tudomására hozatott, s a *kellő mennyiségű téglá* beszerzése iránt előljárási részéről a *kellő intézkedés* megtétele.

Az e hó 9-én tartott községi közgyűlés egyhangulag megszavazott a kórház-alapból 20,000 forintot s felajánlta az úgynevezett *granarium épületet* az esetre, ha a létesítendő megyei *közkórház* városunkban helyeztetik el.

A közbiztonsági viszonyok rendezése céljából már régóta óhajtott, s általunk több ízben sürgetett *rendőrség* felállítására is végre-valahára megtörténik, amennyiben jövő hó 1-én megkezdí működését a szabályrendeletben megállapított községi rendőrség.

A magyar királyi belügy-miniszterium méltatva a Csongrád város felebbezésében felsorolt indokokat, útastotta a megyénk törvényhatóságát,

A „CSONGRÁDI LAP” TÁRCZÁJA.

Hosánna.

Gáspár Imrétől.

Zúg a harangzó és ünnep ruhában Isten lakába indul a hívő;
Egyesül a feltámadás dalában Gazdag, szegény, boldog s a szenvedő.
Ki diadallal szállt egek honába,
Midőn sirjáról elhárult a kő,
Nevét dicséri ég, föld: Óh hosánna,
Feltámadunk, miként feltámad Ó!

Oh nézd az örvendő népek csapatját,
Sok arcz oly sokszor méla, gondteli;
Éltök nagypéntek, mely sebök mutatják,
Keresztjét mind roskadva emeli!
Véres csatak, zord inségek során a
Hit megtörik, megtéved szív s a fő...
Ma béke árad mindenütt... Hosánna,
Feltámadunk, miként feltámad Ó!

Szemből a szembe, szívből a szívekbe
Átszáll a hit, egy testvér a világ;
Fényes sugar hint fényt az emberekre,
Feltámadásnak látjuk mosolyát.
Kivonulunk a sir kertek honába,
S hol máskor bünk átkozva tör elő,
Oda reményt vizsgálunk ma: Óh hosánna,
Feltámadunk, miként feltámad Ó!

Feltámadásról szól minden fa lombja,
Fenn a pacsirta, lent az ibolya;
Hegy völgyön élet, színaranyba vonja
Tavaszi napfény édes mosolya.
Vigasszal gondol az agg alkonyára,

Eltölti keblét még tavaszi hő...
Mi várhat a halálban? Óh hosánna,
Feltámadunk, miként feltámad Ó!

Üdvöz légy nap, te millióknak ünnep;
Évezredeknek boldog napja te!
A mit remélni népek sohse szünnnek,
Tantúja a világ története:
Feltámadó Szabadság... mely után a
Hős nemzetek hős serge tör elő...
Eszmények... Esmék... zengjétek Hosánna,
Feltámadunk, miként feltámad Ó!

Piros tojások.

— Husvét történet. —

Gangos Eszti egy hete már, hogy truccol.
Majd megbékél a maga kenyerin! —
szokta mondani a rektáram. Majd csak előbb
utóbb beadja a derekát! — bizonyította
Éhes uram, az érdemes presbyteria tagja.
Mert — már a hogy a presbyter úr szokta
volt mondani — a tüdejéből fájlalja azt a
dolgot, nem a szívéből.

Furcsa portéka az asszony; még a példabeszéd is ráfogta, hogy hát „mosolygós asszonynak, világos felhőnek ne higgyen az ember!” Bárcsak Éhes uram is előbb tudta volna ezt a példabeszédet, nem halt volna meg sárgaságban, mert olyan felesége volt, a kítől csak halála napján tudott szóhoz jutni; beszélt az ő felesége tíz helyett is, egész a szomszéd határba elért a nyelve, pedig mindig füstre harangozott, sohse volt beszédnek

se eleje, se veleje, de azért birta szusszal!

Három ura volt. Mind a három sárgaságban halt meg, mind a hármát nyelvével temette el. Éhes uram is ennek tudhatja be be a halálát, pedig okos ember volt. A kinek a faluban baja esett, csak hozzá fordult. Ráolvastott a tehénre — az igaz, hogy a tehén nyomban rá kiadta a drága lelkét; beadott a betegnek és elkövette a nagy ceremoniat — az igaz, hogy ha ő bele nem ártja magát, még most is él a Ripók Laci, meg a Mikita Marsus, de hát mindegy, azért ő volt a falu bölese.

Akkorjában, a hogy Gangos Eszti összekapott a Dömével, szinte Éhes uram szentencziáját áhitotta a Döme gyerek... Pedig olyan békeség volt ezelőtt közöttük, úgy szerették egymást, akár a fű a harmatot, akár a virág a nap melegét, de hiába, a sátán megigyezte ezt a mennyországi boldogságot. Eszti rajtakapta Dömét, a hogy vasárnap lé-tánia után megölelte Füllencs Böskét és ha szerencsére Eszti el nem kiáltja magát, meg is csókolja. Meg az!

Ez órától fogva Gangos Eszti truccolt. Kerülte Dömét, elbujt előle. Föltette magába, hogy soha ez életben rá se néz többet! Soha! És nem enged meg többé Dömének, mint azelőtt, meg azelőtt, meg még azelőtt. Feledni fogja Dömét örökre!

Csúf ember! Hütlen ember! Beste lélek! Jegyben jártak, mégis elkövette azt a dolgot;

Mai számunk 6 oldalra terjed.

hogy a *Csongrád szentesi mű-út* kiépítését, haladéktalanul megkezdje, mely utasításhoz képest a törvényhatóság e czélra már az 1891 évi út-adó költségvetésbe 18,000 frtot be is illesztett.

A *vasúti állomáshoz* egyrészt, másrészt a *gőzhajó állomáshoz vezetendő mű-út* létesítését illetőleg pedig, ugyancsak a magyar királyi belügy-miniszterium oly értelmű rendeletet intézett megyénk törvényhatóságához, hogy az ügyet sürgősen tárgyalja le, s oda hasson, hogy eme városunkra oly fontos mű, legkésőbb 3 év alatt befejezést nyerjen. E mű-út költségei a fenti miniszteri rendelet értelmében $\frac{1}{3}$ részben városunkat, $\frac{1}{3}$ részben a megyei pénztárt és $\frac{1}{3}$ részben az osztrák-magyar államvasutársaságot terhelik.

Ami pedig még az éjjeli világítást, ártézi-kútát, rendszeres csatornázást s több eféléket illeti, bár egyrészt teljes lelkünkölől óhajtjuk létesülésüket, de másrészt tudjuk, hogy egyszerre mind ez nem létesíthető, miért is csak a biztos reményt tápláljuk, hogy időjártaival ezeket célzó óhajtásaink is valószínű fognak.

Csongrád, 1891. márczius 28.

Nem tudom, mert a jövőt ki sem tudhatja, hogy ki lesz azon vállalkozó szellemű egyéniség, a ki Csongrád városának élettörténetét az utókornak megörökítés végett megírja de bárki legyen az illető, ha igazságosan, és minden mellékérdekek nélkül, a tényekkel megegyezőleg írja azt meg, akkor egy oly művel állunk szembe, a melyből minden elfogulatlan polgár látni s tudni fogja, hogy kik voltak azon tényezők, a kik városunk

érdekeit szem előtt tartva, buzgó törekvéssel a közérdekek szent ügyének tettek szolgálatot; s viszont azokat is, a kik a közérdeket anynyiszor sárba tiporták, s a nagy közönséget folyton csak saját érdekeik megvalósítására használták fel.

Nem akarom senkinek érdemét elvitatni, sőt mindazoknak, kik bármiféleképpen közreműködtek városunk fejlesztése, előmenetele ügyében, s ez által hasznos szolgálatot teljesítettek, őszinte elismerésem nyilvánításától egy perczig sem tartózkodom.

Mint hogy azonban a történelemre hivatkoztam, kötelességem visszatérnem azon időre is, midőn ezer viszontagság között a községit-part nálunk megalakult és oly magasztos eszméket irt föl zászlójára, melyek minden jobb gondolkozású, városunk jövőjeért lelkesülni tudó polgárt magukkal ragadtak, annak öntudatos felismerése által, hogy végre valahára elérkezett az idő, midőn a tett emberei szállnak sikra, s minden eszközt megragadnak, hogy e sokat nélkülözött város felvirágzásáért nem csak lelkesülni, de önfeláldozólag közreműködni is tudnak.

Pártunk jelszava folyton egy és ugyanaz volt: tenni, munkálni a közügyekért! És mondhatom, hogy mint e párt szerény nap számosának, kiváló örömmre szolgál, itt e helyen nyíltan és őszintén adnom azon nézetemnek kifejezést, hogy pártunk mindez ideig feladatának magaslátán áll, s bizalmát ez úttal is oly férfú kezébe tette le, ki méltán megérdemelte azt, azon számos üdvös és hasznos eredményekért, melyeket már eddig is megvalósított, s melyeknek megvalósításához személyében ezentúl is határozott reményeket fűzünk.

Szemben ily előzményekkel, nem esekély megdöbbenéssel mutatok azonban ez úttal a párt vezéregyéniségeinek ama közönyére, melyet a cukorgyár létesítésének ügyében

náluk tapasztalok.

Hiszen Szentesen csak hire járt, hogy egy budapesti nagy cég megbizottja városunkban időzött oly czélból, hogy alkalmas teret nézzen egy esetleges cukorgyár felépítésére, hogy magát érintkezésbe tegye birtokosainkkal az iránt, hogy vállalkoznának-e annyi cukor-répa termesztésére, a mennyi a gyár évi szükségletét fedezné, — s ime míg e lapban az újdonságok között is csak alig találtam valamit ez ügyben följegyezve, viszont úgy tapasztaltam, hogy a szomszéd városban másként fogják fel a dolgot, gyűléseznék főispánunk elnöklele alatt s nagyban foglalkoznak e témával, és elkövetnek minden lehető arra nézve, hogy e kiszámíthatlan haszonnal járó, nagy jövedelmű intézményt, maguknak hódítsák el.

Én határozottan meg vagyok győződve arról, hogy ha a mi birtokosaink ez ügyvel komolyan foglalkoznának, a jelentkezett céggel érintkezésbe lépnének, s az évi szükséglet termelésére vállalkoznának: szivesebben építené a gyárat nálunk a vállalkozó, mint szentesen; mert a mi földjeink inkább megtermik a cukorrépat mint a szentesieké, kik eddig répa-termeléssel nem is foglalkoztak. És másrészt maga a gyár is nagy előnyt volna képes magának az által biztosítani, hogy nem kellene kútvízzel dolgoztatnia, mely salétromos voltánál fogva káros hatással van a gépezetre, holt nálunk kevés költséggel, csatornázás útján a szükséges vizanyagot közvetlen a Tiszából fedezhetné.

Nézetem szerint, egy ily fontos és nagy érdekű ügy legalább is megérdemelne annyi utánjárást, hogy a hozzánk repült sült galambot ne engedjük a kapzsi szomszédnak martalékolni!

Hacker Mátyás.

el az egész falu szeme láttára, ott azon álltukban a templom előtt. Hogy verné meg Dömét az ist...!

Jaj már! Hová szalad a nyelvem keréke? Uram én Istenem, mit beszélek itt összevissza?... De ugy kell neki! Az nem lehet hü szerető, a ki erre vetemedik! Hogy az a... az a... semmi!

Gangos Eszti szívében nagy zavarodás támadt; érezte, hogy valami keserű fájdalom gyötri, úgy szerette volna kitépni onnan azt a mérges gyökeret, de nem tudott hozzá! De csak legalább jönne, aztán engedelmét kérne, csak eljönne, hogy megbíbalhatná őt kedve szerint! De nem! Döme nem jön. Még neki áll feljebb! Eszti szeretett volna haragudni, de mi haszna, ha Döme nem látja az ő iszonyu haragját! Hanem iszen megállj Döme! megiszod te még ennek a levét!...

Döme megmutatta, hogy legény a talpán. Szoktatni kell a feleséget — gondolta magában. Nem! Azért sem megy Gangosékhoz. Csak hadd fújja ki magát Eszti! Aztán ő kérjen engedelmet, ő sértette meg Dömét minden ember szeme láttára, füle hallatára azért, hogy Füllmes Böske karsu derekát átölelte; akárki megtette volna helyében, ha olyan közel állt volna Böskehez, mert csak úgy kívántatta magát az a derek hogy, hogy — no, hát mit hogy? — Kinek mi köze hozzá, ha meg is ölelte? Az volna szép, ha az asszony vagy a mátká parancsolna, ha még időnap előtt felhuzná a nagy eszimat. Semmi engedelemkérés! Semmi megkövetés!

Megöletem. Bár meg is csókolhattam volna! Bár hozzáférhettem volna! Megesett

a dolog, aztán megvan!...

Nem soká ragyog a gyémánt a réten. A hogy a nap a hegy mögül előbukik, már kámforra lesz a ragyogó harmat, sirásra fakadnak a fűszálak; eloszlik végre a bánat is, felrepülnek a könnyek, fel egész menyorszáig és a fűszálak újra felemelt fejjel büszkélkednek egymás mellett.

Döme szívet csak amolyan késő őszi jégvárta takarta. hamar elolvad az ott; egy kis lehellet is megássa sirját. Eszti is teleritt már vagy három kötényt, mégis — akár forrás volna mind a két szeme, szüntelen új cseppek szöknek azokba! Hanem ezek is olyan cseppek, hogy próbáljon odaülni a tüzhely mellé, olyan hamar nyomuk vész, mint annak a rendje.

Szép tavaszi nap volt.

Sürgött-forgott a fiatalság az utcákon. Egy csapat legény a kuthoz iramodott; az egyik tele vödörrel huzta fel a vizet, a többiek meg egy vászoncelledet cipeltek oda, jól nyakon öntötték, hogy olyan lett, akár egy öntött ürge. Tüzet vizet kiabált az istenadta, de hiába! Le kell önteni az eladó lányt husvétkor, így annak a rendje, máskülönb nem lehet elkommendálni senkinek!

Jaj is annak a fehér személynek, a ki ilyenkor a legénynek keze közé kerül, az igazán nem viszi el szárazon! De meg otthon is jól elbűjjék, ha azt akarja, hogy a szent víz a nyaka közé ne menjen!

Az iskolás fiúk meg kalapszámra viszik már haza a tojást! De sokat már locsoltak is ezekért.

Egyik-másik megpróbált Gangosékhoz is beköszönteni, nem is köszönte meg, mert

egy esztendőre valót kapott a septívél.

Eszti nek boszúságában majd megszakadt a lépe. Szerette volna maga-magát megverni. Szerette volna azt a kutat betönni, hogy ne öntözhesse belőle senki, mert őt nincs a ki megöntözné; aki meg volna, nem a kedvire való!

Már azt se tudta boszúságában, hogy mit tegyen?

Kezébe vette azt a tiz darab piros tojást, amit még egy hét előtt megfestett börszönynyel. El fogja ásni. El fogja ásni, el fogja temetni éppen úgy, a hogy az ő boldogságát eltemették Nincs, a kinek oda adja.

Verje meg a... no, mit mondok! Deiszen várj csak Döme, várj csak!

Nehéz lett a feje a szomorúságtól; a keserű szenvedés vezette ki az ajtón, ki a kertbe, a galagonya-bokor mellé, a hol olyan sok jó napokat töltött Dömével, a hol olyan rövidék lettek a napok, mikor Döme szemében a tündérvilágot bámulta; oda fogja eltemetni azokat a tojásokat.

Még egyszer megforgatta a tojásokat, bucsúzó könnyeket hullatott rájuk, félrehajtott egy kis galyat, hogy jobban megtalálhassa a tojások síját, mikor éppen egy kis cizinke madár riadt ki a bokorból.

Szegény, éppen fészket akart rakni. Eszti nagyon megijedt a madártól, egy lépéssel visszazökött helyéről, a madár pedig nagyon sirt, mert felzavarták dolgából.

Eszti nem mert közeledni a bokorhoz, úgy összeszorult a lelke, mintha azt sirta volna az a madár, hogy maradjon békével!

Hátha igazán békével kellene maradni, hátha igazán nem kellene eltemetni a tojásokat?

T a n ü g y.

A közs. iskolaszék — mint lapunk legutóbbi számában jeleztük — f. hó 21-én tartotta e havi rendes gyűlését. A fontosabb ügyek elintézéséről a következőkben referálunk.

Az elemi iskolai igazgató bejelenté, hogy Simonchich Cornélia tanítónő a jelen tanév folyamán folyton beteges, sőt február hó 6-tól kezdve ágyban fekvő beteg s osztálya vezetésével Lederer Ármán helybeli tanítót bizta meg. Miután igazgató úgy véli, hogy említett tanítónő betegsége huzamosabb ideig is eltarthat, a helyettes tanító alkalmaztatását továbbra is kéri, egy-szersmind ajánlja, hogy a beteg tanítónő nyugdíjazása iránt az iskolaszék tegye meg a szükséges lépéseket — Az iskolaszék megvan győződve arról, hogy nevezett tanítónő nyugdíjaztatása a tanügy érdekében okvetlenül szükséges és már elodáztatlan, ennél fogva elhatározta, hogy a beteg tanítónő nyugdíjazása tárgyában szükséges intézkedések foganatosítása céljából a kir. tanfelügyelőséghez felterjesztést intéz. Még egy beteg tanító és tanítónő helyettesítése iránt intézkedett az iskolaszék.

A vármegyei közg. bizottság értesíté az iskolaszéket, hogy a magas kormány a csongrádi közs. népoktatási intézetek pénzügyi szükségleteinek részbeni fedezésére az 1890/91 tanévtől kezdve öt egymás utáni esztendőre évenként 9895 frt. utalványozott. Ezen összegből mint államsegély a polgári iskolát 3685 frt., s az elemi iskolát 6210 frt. illeti. Az iskolaszék a pénz felvétele és takarékpénztárba helyezése iránt intézkedett. (Megjegyezzük e helyen, hogy

A verebek is ugyancsak csiripeltek a fa tetején, mint ha még jobban akarnák zavarni Eszti fejét. — Hiába!

A kert végiben egy pacsirta repült az ég felé, hogy háláénekét mondja el a jó Istennek azért a szép, jó időért, amit adott. Nagyon szépen énekelt. Eszti is nagy kedvet kapott a nótázásra; rá is kezdte, hogy:

„Vadgalambot cserben hagyta a párja,
A szegényke, hogy sir jajgat utána,
Engemet is elhagyott a szeretőm,
No de azért áldja meg a teremőm!”

Várj Döme — gondolta magában — meg-síratod te még ezt.

Dehogy ásom el! Miért ásnám el?
Megboszulom magam! Odaadom másnak!
Szeret engem más is! Megcsókolt már engem más is!

Csak most jutott eszébe, hogy neki is van bűne; őt is megcsókolták.

Csak most látta be, hogy Dömének igaza van!

Ahogy egy pár lépést odébb tesz az eperfa felé, egyszerre nagy sikoltásba tör ki, aztán végig nézi magát; egy víz volt a ruháján!

— Ki az?

— Én volnék Esztikém!

— Hogy merted ezt tenni?

— Hogy lemossam a haragodat!

— Hát te nem haragszol, Döme?

— Eszemágában sincs!

— Dömém, lelkem mindensége!

— Esztikém! Mennyországom!

Vagy két tojás beletört az ölébe, a többi a Döme zsebébe rakta Eszti. Olyan piros lett aztán a boldogságuk, akár azok a tojások.

az utalványozott összeg az itteni közs. polgári és elemi iskolák szükségleteinek majdnem felét képezi, úgy hogy a községi pénztár még mintegy 10 ezer frttal járul az iskolák összes költségeinek fedezéséhez.)

* * *

A fentebbi tudósítás után nekünk is van egy kis elmondani valónk. Nem fog ártani, ha ügybuzgó iskolaszékünk az alábbiakat figyelmére méltatja. Ha már az iskolaszék belátta sőt elodáztatlanul szükségesnek tartotta az évek óta beteges tanítónő nyugdíjaztatása iránt intézkedni, nem hallgatjuk el, sőt kérjük az iskolaszéket, hogy a megkezdett uton tovább is sziveskedjék haladni. Személyt, vagy ha úgy tesszik személyeket megnevezni mi nem akarunk, de van még a tanítóság kebelében egy-két oly egvén kiknek nyugdíjazása a tanügy érdekében, nagyon kívánatos. Tudjuk, hogy az iskolaszék előtt ismeretesek azon okok, melyek folytán a nyugdíjazások iránt intézkedni mulhatatlanul szükséges; mert a népnevelés szent ügye sokkal fontosabb és oly nagy horderejű, hogy ezzel szemben semmiféle személyi dolgokat előtérbe helyezni nem szabad!

A község művelődését és haladását célzó intézkedéseket mindenkör nagy örömmel fogadjuk, de viszont nem zárkozhatunk el véleményünk kimondásával akkor, midőn annak nyilvánítása föltétlenül szükséges. Tudvalevő mindnyájunk előtt, hogy a polgári iskola tantermei a központi iskola melléképületében vannak elhelyezve. Hat-hét éve annak, midőn az elemi iskolai tanulók száma a tankötelesek törvényszerű összeírása folytán úgy felszaporodott, hogy párhuzamos osztályok felállítására volt szükséges. Az iskolaszék ekkor kénytelen volt a polgári iskolát a központi iskola mellékhelyiségébe áthelyezni, melynek szobáit ideiglenes használatra átalakította. Ámde az ideiglenes helyzet ma is fenn áll. Az egykor 3—4 családtag részére szolgáló szoba most tanterem. Három osztály helyisége még csak tűrhető, mert padozata jó, levegője egészséges, és a tanulók számához mérten nem kicsiny; de az 1-ső osztály jelenlegi helyiségét a mostani modern törvények szerint még börtönül sem volna szabad használni és merem állítani, hogy a helybeli kir. járásbírószék épületében létező börtönhelyiségek bármelyike is egészségesebb, mint ez az egér fészek, melynek mult században készült padozata több helyen el van rothadva és a rothadás folytán keletkezett nyílásokon az egészséget ölő dögletes bűz terjed szét a 10 méter hosszú, 2 m. és 65 cm. magas, 5 és fél m. széles szobában. Ha még figyelembe vesszük, hogy ezen 145-75 köbméter űrtartalmú szobában 35 tanuló ül naponként 4—6 órán keresztül; hogy e helyiség mély fekvésénél — mert a külső föld felszínénél mintegy 25 cm. terrel mélyebben fekszik — és sötétségénél fogva is alkalmatlan a tanításra;

csodálkozunk azon, hogy az iskolák felettes hatósága eltúrte és túri még most is, hogy ezen egészségtelen tömlöczen tanítják a nagyközség leendő polgárait.

Ezt tovább túrni nem lehet, nem szabad! A kellő átalakításról gondoskodni mulhatatlanul és mielőbb szükséges, sőt kötelesség is.

Az ipartestület közgyűlése.

A csongrádi ált. ipartestület e hó 22-én d. u. 3 órakor tartotta első rendes évi közgyűlését a városháza tanácstermében, az iparosok nagy többségének részvétele mellett.

A gyűlésen, melyet Ujszászi János ipartestületi elnök nyitott meg, az iparososztályt érdeklő több fontos ügy került tárgyalás és élénk megvitatás alá.

Az elnöki jelentést, mely a tanoncz iskoláztatás körül észlelt mulasztásokat tárgyalta, a jegyzőválasztás követte; s ez alkalommal az ipartestület jegyzőjévé, az összes jelevoltak egyhangú szavazatával Tury István úr, lapunk társ-szerkesztője választott meg, ki ez állást a testület működésének egész ideje alatt, mint helyettes, eddig is betöltötte.

A jegyzői évnegyedes jelentésből, mely a testület eddigi működésének összes mozzanatait felölelte, azon határozott meggyőződést merítettük, hogy az ipartestület ügyeinek vezetése egy oly körültekintető és ügybuzgó előjáróság kezeibe van letéve, mely a reá ruházott feladatok nagy súlyának teljes tudatában van, s azok megvalósítására munkálni kész és képes is.

A terjedelmes jelentésből kiemeljük az alábbi érdekes adatokat.

A csongrádi ipartestület 1890. évi június hó 29-én tartotta alakuló közgyűlését Dr. Cicatricis Lajos főszolgabíró úr elnöklése alatt, ki iparhatósági biztosul lapunk f. szerkesztőjét rendelte ki. A testület, melynek alapszabályait a kereskedelemügyi miniszter 47,631 számú rendeletével megerősítette, 1891. január hó elsejével kezdte meg rendes működését, s ez idő óta 5 rendes és 2 rendkívüli ülésen 52 tárgyban tett intézkedést, illetőleg hozott érdemleges határozatot.

Az ipartestület ügyforgalma, a kezdet nehézségeire tekintettel, elég élénknek mondható, a mennyiben az eddig beérkezett ügydarabok száma 47-et tett ki, s azok kivétel nélkül gyors elintéztést nyertek.

A békéltető bizottság Eder János iparhatósági biztos elnöklése alatt 11 ülést tartott, a melyeken 14 elője vitt ügy került tárgyalás alá. Ezek közül 1 panasz a tárgyalás előtt visszavonott, 6 esetben felek a bizottság előtt békés úton egyeztek ki, 3 esetben pedig határozatilag döntött a bizottság. Ezen határozatok egyike az ítélettel sújtott fél makacskodása miatt jelenleg közg. végrehajtás alatt áll; 1 esetben a tanviszony felbontása mondatott ki; szökött tanonczok visszakísértése 4 esetben lön elrendelve, s 1 szökött segédnek körözése iránt a szükséges lépések hivatalból megtétettek. A békéltető bizottság által elintéztett panaszokon kívül még 8 oly kisebb panaszos ügy fordult elő, melyek az elnök és jegyző közvetítése mellett békés megoldást nyervén, a bizottság elé leendő terjesztésük fölöslegessé vált.

Tanonczok szerződéséhez a testület 7 esetben járult; 3 tanoncz részére állított ki szabaduló bizonyítványt; 5 munkakönyvet szolgáltattott ki, s 83 könyvet jegyzett be és láttamozott.

Az iparos tanoncz iskolák és műhelyek megvizsgálására a testület kebelében bizottság alakult, mely havonta jelentést tesz eljárása eredményéről a választmánynak. Tehetséghez mérten anyagilag hozzá járult a testület ahhoz is, hogy az ipariskolai tanulók részére leginkább szükségelt rajzeszközök kellő számban beszereztesse,

Annál különösebbnek tűnik azonban föl előttünk a jelentés azon pontja, mely arról ad felvilágosítást, hogy Csongrád város 222 igazolt iparosa közül, az ipartestület 3 hónapi fenállása alatt, ismételt felhívások dacára, a testületbe mindössze 48 iparos, tehát az iparosoknak alig $\frac{1}{5}$ része lépett be.

A késedelmező tagok beiratási és tagsági díj hátralékai ápril hó első felében közzadók módjára fognak behajtatni.

Zajos helyeslés fogadta a jegyző azon kijelentését, hogy a város területén nagy számban található kontár iparosoknak, kik a törvényesen ilyenekül elismert, s adókkal és közterhekkkel sújtott iparűzők érdekeinek rovására, a nélkül, hogy az ipartörvény 4—9 szakaszaiban foglalt rendelkezéseknek eleget tettek s illetve képesítésüket igazolták volna, s mégis, mint önálló mesterek, iparszerűleg szakbavágó munkák végzésével foglalkoznak, — az előjáróság szigorú megbüntetésüket fogja esetéről-esetre, az illetékes hatóságnál kérelmezni.

Felhívattak egyúttal a testület tagjai, hogy iparigazolványaik és segédeiket, valamint a tanonczszerződések megkötését és a felszabadítás iránti szándékukat az előjáróságnak kellő határidőben bejelentésük.

Több szakbavágó felhívás és utasítás ismertetése után a testület tagjainak névjegyzéke állapított meg. A testület tagjai e szerint a következők:

Acs. Barkóczy János, ifj. Deák István, Deák György, Hajdu Mihály, Kátai Pál, Kádár Sándor, Kozma József, ifj. Kozma János, Mészáros Gáspár, Mészáros Henrik Szilvák Pál. *Aranyműves.* Deutsch Bernát. *Asztalos.* Benedek György, Csanády Gyula, Csernus Sándor, Gécz József, Gulyás László, Joannovits János, Joannovits Mátyás, Kaczi Mihály, Kovács Márton, Králik János, Kucsera Ferencz, Kürti István, Mihálovits Elek, Simon János, Sinéger Henrik, Szabó Ferencz, Szabados Flórián, Varga Rókus, Vorák György, Zsadányi Lajos. *Bádogos.* Fekete Benjámin. *Bognár.* Blázsik István, Borbás Henrik, Csányi István, Georgiádes József, ifj. Heringer Gábor, Heringer Mihály, Heringer Sándor, Horváth Mihály, Lippai László, Lippai János, Molnár István, Mészáros László, Pusztai Pál, Piroška Henrik, Szőke Ferencz, Zubek Rókus. *Borbély.* Bernitzky Illés, Bernitzky József, Csajky Lajos. *Czizmadia.* Dudás Ferencz, Illés József, Kamasz Imre, Kátai U. Sándor, Kovács Balázs, Kovács János, Mészáros István, Náfrádi Illés, Papsik János, Papsik Lajos, Pitrik Antal, Pitrik János, Vári Dániel, Vida József, Viglasi István. *Czipesz.* Alács Péter, Blázsik András, Engel Jakab, Ehrlich Mór, Fehér Alajos, Hatvani Ferencz, Hatvani Mihály, Justin Gáspár, Keck Antal, Keck István, Keck József, F. Kovács Rókus, László János, Magdits Kázmér, Makó András, Mészáros Ferencz, Nagy József, Pataki Péter, Sipos Antal, Szilágyi Andrásné, ifj. Szabó János, Szabó Henrik, Turcsányi Mihály, Ujszászi István, Zubek Pál. *Czukrász.* Král András. *Építő.* [engedélyhez nem kötött munkálatok végzésére] Deák Gábor, Tandari Mátyás, Ujszászi László, Zavara György. *Hentes.* Király János, Kovács József, Makó Imre, Patyi Lajos, ifj. Ujszászi Antal, Ujszászi Farkas, Ujszászi Mihály, Urbanitzki Lászlóné. *Húsvágó.* Gyöngyösi Szabó Pál. *Kádár.* Hejnál János, Hejnál Lajos, Gyuricza József, Szőke Zachar, Vinkler József. *Kalapos.* Cseh János, Kovács László, Kriegler Lajos, Palásti Jakab. *Cserépedény készítő.* Iván Mihály. *Kéményseprő.* Zsemberi Kálmán. *Késes.* Szomodí Antal, Tanczos Adolf. *Kovács.* Balog József, ifj. Blázsik Mihály, Borbás Lajos, Bozó László, Csányi István, ifj. Csányi Pál, Farsang Félix, Georgiádes Károly, Horváth János, Joannovits István, Kiss Mihály, Konez Antal, Konez József, Konkoly Béla, Kulik Pál, Lippai Gábor, Makó Imre, Mernyó János, Makai János, Mihálovits Rókus, Pintér István, Simzn Sándor, Sándor János, Szilvák József, Tari Ernést, Vári János, Keviczky Ferencz, Ná-

rádi János, *Kömvés.* Bertus Bálint, Justin Lajos, Kádár Lajos, Mészáros János, Nyilas János, Pozsár József, Petróczky Imre, Ujszászi János. *Könyvkötő.* Szilber Jánosné, Török Ferencz. *Köteles.* Gressó Antal, Helbocsány János, Horváth László, ifj. Palásti Ferencz. *Takács.* Józsa József, Gubisi Mátyás, Kuklics András, Mángori István, Őrsi Farkas, Szőke Vendel, Varga János. *Kutcsindló.* ifj. Szórfi János, *Lakatos.* Böcsa Gábor, Borbás József, Boris Ferencz, ifj. Keviczki György, Rögner Zsigmond, Sinéger Vendel. *Szobafestő.* Báró Farkas. *Mészáros.* Dragolovits Lajos, Fekete Lajos, Perlfaszter Dávid, Rezeli György, Témer József, Tóth György, Weisz Márton. *Mézes kalácsos.* Hubert Jánosné. *Szjgyártó.* Mernyó István, Tóth Lászlóné, *Nőszabó.* Dányi Mária. *Órás.* Kammerer Pál. *Rostás.* Magdics Kálmán. *Sütő.* László Sándor, Policzer Mór. *Szabó és szűrszabó.* Blázsik Tamás Csenki Gáspár, Gál I, Gyovai J, Harnyas Sándor, Illés Sándor, Kaszanitzky Dénes, Kaszanitzky Ferencz, Kádár György, Kallai András, Kátai Mihály, Király Gergely, Krigler Sándor, Markó János, Német Imre, Komáromi Imre, Serfőző István, Siha Ferencz, Surányi János, Szakál Mátyás, Szántai Kis János, Szép József, Tanczos János, Tóth János, Turi János, Zubek Gergely. *Szűcs.* Pintér Imre. *Talicska készítő.* Gábor István, Szalkai Mátyás, Tóth János, Tóth Imre.

A közgyűlés egyhangulag tudomásul vette a számvevők jelentését, mely szerint a testület eddigi jövedelme 504 frt 45 kr. kiadásai 311 frt 75 krt tesznek ki, s így a pénztári maradvány 192 frt 70 kr. *Kriegler* Lajos pénztárnoknak a fölmentés megadatott.

A költség előirányzatot 910 frt 70 kr. bevétellel és 400 frt kiadással, a tanonczszerződési és fölzsabadítási díjak szedésére nézve *Király* Gergely módosítása kapcsán, a közgyűlés elfogadta.

Az iparossegédek szálló helyének rendezésével az előjáróság bízott meg; s végül elhatározta a közgyűlés, hogy Dr. *Cicatricis* Lajos főszolgabíró úrhoz fölterjesztést intéz az ipartestület meghallgatásával alakítandó *kötelező vásárrendtartási szabályzatok* életbeléptetése iránt.

Névtelen rágalmazók.

A mérges kigyók azért veszedelmesek, mert rendszeren elrejtözve, alattomosan támadják meg áldozataikat, s így a védekezés velük szembe szinte lehetetlen. Rendszeren olyan helyet választanak ki leshelyül, a mely színökkel megegyez. Az Arab sivatag legmérgezőbb kigyójának színe tökéletesen megegyez a homokkéval, oly annyira, hogy a leggyakorlottabb szemű arab sem képes észrevenni a homokban heverő kigyót, melyre ha véletlenül rálép, életével lakol érte.

Indiában évenként ezekre megy azon szerencsétlenek száma, kik a mérges kigyók alakoskodásainak áldozatal esnek.

A mérges kigyó azonban koránt sem oly kártékony, mint a minő veszélyes — az alattomos ember. A kigyók önvédelemből harapnak; mert hiszen nem volt rá eset, hogy a kigyó valakit megmárt vagy valakit megtámadott volna a nélkül, ha csak véletlenül rá nem léptek vagy őt meg nem támadták. Az alattomos emberre azonban tökéletesen mindegy: akár bántják, akár nem. Természetben van, hogy mindenkit üldözzön, mindenkire irigykedjék. Áskálódik mindenki ellen; megrontására tör mindenkinek, legyen az a világ legbecsületesebb, legszerényebb embere.

A sok szerencsétlenség között, a mi városunkat érte, egyike a legnagyobb szerencsétlenségeknek az, hogy nincs a polgárság és az értelmiség között összetartás. Örökös pártharcok, örökös békeatlanságok hátráltatják városunk felvirágzását és előre menetelét. Mind azon által reméltük és reméljük ma is, hogy el fog jönni az idő — és nem is lehet már távol — midőn az elkeseredetted küzdő ellenfelek szerencsétlen, városunk érdekében, békejobbot nyújtanak egymásnak és épp oly kitarással, épp oly hévvel fognak küzdeni városunk és

népünk boldogulása érdekében, mint a milyen makacs kitartással és hévvel küzdöttek egymás ellen eddig. Mert hiszen elvégre is be kell látni mindkét félnek, hogy ez az egymás ellen évek hosszú során át folytatott ádáz harc nem vezet a célhoz, sőt ellenkezőleg kárára és hátrányára van városunk népének.

Ez hitünk és meggyőződésünk!

Ámde sohase volt oly szükség az összetartásra, mint ma, midőn olv tettek jöttünk nyomára, minő eddig a legnagyobb elkeseredések dacára, köztünk elő nem fordult.

Néhány hónap óta egymást érik városunkban a legundokabb hangú névtelen rágalmazók és alattomos feljelentések. Tiszteességes és becsületes egyéneket, minden képzelhető okok nélkül, elferdített irással feljelentenek és rágalmaznak családjuk és hivatali főnökeik előtt. Rövid idő alatt már a harmadik eset, hogy ily hamis, galád följelentésről van biztos tudomásunk.

Alig egy hete, hogy közszeretben álló járásbírói aljegyzőnk titokzatos rágalmazó följelentette a kir. törvényszéki elnöknek. A följelentés névtelenül, elferdített irással történt és oly szemtelen, aljas rágalmakkal illeti Molnár urat, hogy mindenki, a ki elolvasta, csak a legnagyobb megbotrányozással szólhat az undorító gazságról.

És nem csupán ilyen följelentések születnek, hanem az is megtörténik, hogy bizalmas körben tett nyilatkozatokat közölnek elferdítve, hamisan. Így esett meg az, hogy lapunk szerkesztőjét levél útján bevádolták egy szentesi jóbarátjánál, oly dolgokat irván felőle az illetőnek, mint megtörtént tényeket, melyekből egy betű sem volt igaz.

Kérdezzük, vajjon nem veszélyesebb-e az ilyen alattomos hitvány ember, az alakoskodó mérges kigyónál?

Itt az idő, hogy pártkülömbőség nélkül üldözzük és megboszuljuk magunkat az ilyen gazokon, kik csak a vizsaly és egyetlenség magyát hintik el közöttünk.

Kutassuk ki, húzzuk elő leshelyéből az alattomos rágalmazót és vessük oda a közmegevetésnek!

Ujdonságok.

— márcz. 29.

— Lapunk t. olvasóinak vidám és boldog ünnepeket kívánunk!

Felhívás előfizetésre.

Az új évnegyed kezdetén tisztelettel kérjük olvasóinkat, hogy előfizetéseiket a kellő időben megújítani sziveskedjenek, hogy a lap nyomtatása és szétküldése körül magunkat kellőleg tájékozhatassuk.

A „Csongrádi Lap” előfizetési ára egész évre 4 frt, félévre 2 frt negyedévre 1 frt.

Tisztelettel:

A kiadó hivatal.

— A tavasz vendégei. A mint a fagyos föld elveszti fehér takaróját és a nap joltévo sugárai megenyhítik a tavaszi léget, ősszel elköltözött vándormadaraink kezdenek lassankint hazatérni, hogy dalaikkal üdvözöljék a természet rég várt ébredését, Ujjongó gyermekhad lesi-várja az eresz és kémény megszokott lakóit: a csicsergő fecskét s kelepelő gólyát, a visszatérő jó házibarátokat, kik balzsamos illatot hoznak a föltámadó természet ölére. Gólyánál, fecskénél gyorsabb hírnökei azonban tavaszunknak az ünnepi vakációra hazatérő pajkos, vidám, tarka diáksereg, mely husvét ünnepére, mint méheraj özönlik a családi tüzhely boldog körébe. Már virágvasárnap óta, mint erdei szalonkák az irtások felett, ott húznak a kaszinó-templomközi korzón. Kifogástalan sikkes öltözethen, kesztyűsen és vakító inggallérral, elmaradhatatlan pálczikával a kézben, s bodor füst felhőket eregetve lejt föl és alá a gymnazista had, mint a diák társadalom büszke arisztokráciája. A Czinerék sarkán újabb csoport verődik össze

nem ugyan a legújabb divat szerinti, de tiszta és csinos öltözékben. Szinte leolvasható arczukról, hogy ezek valamely kereskedelmi iskola növendékei. A nagy iskola előtt, a hány annyi féle színű és szabású ruhában, ácsorog egy másik zajgó tömeg, mint egy farka „bajnok bibicz.” Bizonyára a helybeli polgári isk. eseményei. A „központi szálló” környékén, — tán épp a gőzölgő borjú-pörkölt illata által oda csalva, — uraságoktól levetett, s régmúlt idők sörte-kefeje által fenyésre csiszolt hosszú kabátos, alázatos képű, vézna ifjak csoportját találjuk. Mérget vehetni rá, hogy ezek a jövő Éhes Péterei, — a képezédszek. — Szóval itthon látjuk városunk jövőendő oszlopait csaknem teljes számban. Főlösiéges mondanunk, hogy tiszta szívből örvendünk megtértükön, s szívesen üdvözöljük megannyiukat szülővárosunk falai között.

— **Az orsz. vörös-kereszt egyesület helybeli fiókja** e hó 22-én d. u. 4 órakor tartotta alakuló közgyűlését a népiskola igazgatói termében. Dr. Cicatricis Lajos főszolgabíró úr azon megbízást nyervén főispán úr ó méltóságától, hogy a helybeli fiókegyesület feléleszteni törekedjék s ez irányban a kezdeményező lépéseket megtegyje, a főszolgabíró úr közölte ezt az egyesület elnökével, főt. Hegyi Antal plébános úrral, ki az összes iratok megküldése mellett az elnökségről leküszönt; mihez képest az alakuló gyűlés tartása vált szükségessé. Az igen szép számban megjelent tagok határozatilag kimondták, hogy az egyesület megkezdje működését, s megalakítják a 25 tagú választmányt. A tiszti karnak megválasztása végett a választmányi tagok legközelebb egybehívának.

— **A helybeli izr. nőegyesület** f. hó 21-én tartott ülésében elhatározta, hogy fenállása 25 éves évfordulójának emlékére május elején jubiláris mulatságot rendez, melynek különös érdekességet kölcsönöz azon körülmény is, hogy az ünnepély rendező bizottsága hölgyekből alakul meg. Ugyanez ülésen határoztak el, a nőegyesület régi alapszabályainak a viszonyokhoz mértén leendő módosítását, s kimondatott, hogy az egyesület jótékony célú működését az eddiginél tágabb körre terjesztik. A jubiláris majálisra már elevel is felhívjuk városunk közönségének figyelmét, s reméljük, hogy a derék egyesület, mely a múlt télen is oly sikerült hangversenyt rendezett, ez uttal is megérdemelt pártolásban fog részesülni.

— **Hol vannak a meregető lápok?** A szőke Tisza áradástól zavaros hullámai már a kőpartot mossák; nem kell tehát a vizet keresni mint a múlt-félben levő télen, hanem meríteni annál nehezebb. El-elnéztem tegnap is, mennyire kinlódnak a szegény meregető lányok; kabakkal kell a vizet a korszokba öntögetni, mert a lápok még most sincsenek kikötve. Eppen két hete, hogy a Tisza jege szerencsésen bucsút mondott hosszúságos vízitelése után; ez a két hét talán elegendő lett volna a lápok elhelyezésére. Tehát nem is csodálkozom, hogy a meregetők éppen soggal nem hízogó titulusokkal áldják azt a nagyhatalmat, a ki még most is csak készülődik a meregető lápok kikötéséhez. (Beküldött.)

— **Hajóközlekedés a Tiszán.** A szab. dunagőzhajózási társaság szegedi ügynöksége értesíti közönségünket, hogy a jelen év folyamán egy első és másodosztálylyal berendezett hajó fog a Tiszán Szeged és Szolnok közt hetenként háromszor közlekedni, és pedig a következő menetrend és árszabás szerint: *Csongrádról Szegedre indul Kedden, Csütörtökön és Szombaton hajnali 4 órakor, Szeged felé pedig Szerdán, Pénteken és Vasárnap hajnali 4 órakor.* Menetárak: Szolnokra I oszt. 1 frt 10 kr, II oszt. 75 kr. Kécskére I oszt. 70 kr, II oszt. 45. Kütre I oszt. 45 kr, II oszt. 30 kr. Szentésre I oszt. 15 kr, II oszt. 10 kr. Mindszentre I oszt. 45 kr, II oszt. 30 kr. Szegedre I oszt. 1 frt. II oszt. 65 kr.

— **Köszönet nyilvánítás.** Hódoló tiszteletem kifejezése mellett, iskolám körzete és saját magam nevében ft. *Hegyi Antal* plé-

bános urnak nyilvános köszönetemet fejezem ki azon buzgó és vallásos cselekedeteért, mely szerint iskolám részére egy díszesen kiállított feszületet ajándékozott. *Blázsik Mihály*, tanító.

— **Statistika.** A husvéti ünnepek alkalmából a helyi mézarszékben kimérés alá került 14 drb. szarvasmarha, 9 borjú és 57 bárány. Ezenkívül levágatot 13 hizott sertés, 29 malacz. s mintegy 5000 drb apró jószág; 3 főre átlag egyet számítva, mint speciális husvéti különlegesség asztra került legalább 7000 drb, sonka. Elárusított 14 mm. cukor és kávé, 2450 liter tej, 73 frt árú élesztő, 780 kiló zsír, 43 mm bolti liszt, 17 hektoliter róza- és festék alá 12,407 drb. tojás. Elfogyasztásra előirányozva van 40 hordó sör és 280 hektoliter bor. A megcsömörlött és berugott halandók száma egyelőre meg nem állapítható.

— **A tiszamenti gátak** külső oldalának befásítását rendelte el a szegedi folyam-mérnöki hivatal. A munka már városunkban és kezdetét vette. A gátaknak városfelőli oldalai egész terjedelmükben két méter magasságban sodrony hálózattal vétnetnek körül, s azok mögé fűzfa hajtásokat ültetnek, hogy a gátak oldalai idővel a rongálástól és megcsuszamlástól óva legyenek.

— **Első eset a fűpostán** A tavaszi évad beálltával az élénk üzleti forgalom — igen természetesen — sok dolgot ad a fűposta szállítási osztályának. Az ilyenkor postára küldött szállítmányok legnagyobb részét a magkereskedők szolgáltatják, a kiknek üzlete, különösen az utóbbi években, nagy lendületet vett. Bármi nagy volt azonban a múlt évek óta tavasz kezdetén a forgalom, mindaddig nem fordult elő, hogy egyetlen czég egy s ugyanazon napon ezer csomagot adott volna postára. Erre az első eset a napokban következett be, a mikor a Mauthner Ödön magkereskedéséből 1039 postai csomag került egy napon szállításra, noha a postai szállításra nem alkalmas nagyobb szállítmányok száma — melyeket vasúton továbbított a nevezett czég — körülbelül 400 volt e napon. E küldemények egy része nemcsak a monarchia legtávolabbi részeire, hanem a messze külföldre sőt tengerentúrra tülra lett szállítva, a mi egyrészt a hazai magkereskedelem örvendetes élénkítéséről, másrészt pedig arról tesz tanulságot, hogy a nevezett czég már a legtávolabbi idegen földön is jó nevet és bizodalmat vívott ki a magyar kereskedelemnek.

— **Nyilvános köszönet.** Mind azon t. barátainak és ismerőseimnek, kik felejtetellen kedves nőm elhunytá alkalmából nagy fájdalmimat részvétük nyilvánításával enyhítették, s a végső tisztesség adásán személyesen is résztvenni sziveskedtek, ez úton mondok szívbeli jövő, mely és halás köszönetet. — Csongrád, 1891. márcz. 28 án. — *Blázsik Márton*, szolgabíró.

Irodalom.

Minden újságolvasó igényét teljes mértékben elégti ki a naponként megjelenő *Budapesti Hirlap*, a mire különösen az általános elismert tény vall, hogy ez idő szerint a *Budapesti Hirlap* a legelértebb és legkedveltebb lapja az egész országnak. A *Budapesti Hirlap* jelessége főleg a következőkben nyilvánul: *Politikai cikkeinek* iránya, mint eddig, ezentul is mindenkor nemzeti és a pártérdekektől független *Politikai hírei* széleskörű összekötöttések alapján a legmegbízhatóbb forásokból származnak. Az országgyűlési tudósításokat a gyorsírói jegyzetek alapján szerkesztik. Magyarország politikai és közlélete felől távirati értesülésekkel látják el a rendes levelezők, minőkkel minden városban sőt nagyobb községben is bír a lap „*Budapesti Hirlap*” távirati tudósításai manap már teljesen egy foikon állanak a világsajtó legjobban szervezett hirszolgálatával. A „*Budapesti Hirlap*” *Tárca-rovata* a lapnak egyik erőssége és mindig gondot fordít rá, hogy megmaradjon előkelő színvonalán. A *napirovatokat* kitiűnő zsrnaliszták szerkesztik s e helyi értesülés ismert legűgyesebb tudósítókra van bízva. *Rendőrségi és törvénszék-i rovatai* külön-külön szerkesztői a főváros sötét eseményeit is mindig oly hangon tárgyalják, hogy a „*Budapesti Hirlap*” helyet foglalhat minden család asztalán. A *közzgazdasági rovatban* a magyar gazda, birtokos, iparos, kereskedő megtalálja mindazt, a mi tájékozásra szükséges. A *regénycsarnokban* csak kiváló írók legújabb műveit közli. Mindezt a *Budapesti Hirlap*ot, valamint annak lapunk utolsó oldalán levő hir-

detését melegen ajánljuk az újságolvasók figyelmébe.

Verhovay Gyula új napilapja, a „Független Újság”, a közönség oly rendkívüli érdeklődésével találkozott, hogy a márczius 15-iki számából már a harmadik kiadás is fogyatékán van. Az érdekesen, változatosan és az igazságot bátran szolgáló lap *április 1-től* kezd meg rendes megjelenését. Jól lehet a lap *terjedelme a hasonló áru lapoknál nagyobb, szedése tömörebb, előfizetési ára mégis csak 14 frt egész évre, félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy óra 1 frt 20 kr.* Az előfizetési pénzek a lap kiadóhivatalához (*Budapest, IV., Duna-utca, 7. szám, 1. em.*) küldendők.

Szerkesztői üzenet.

Scipió. Helyben. Elvünk ellen van, hogy minden ok nélkül harcot kezdjünk. Inkább óhajtjuk a békét; ha azonban támadtatunk, bizony mi is kieresztjük a suhogót, pedig a mi ostorunk végébe éles ólomesapó van betonva.

Felelős szerkesztő: Eder János.

Társ-szerkesztő: Tary István.

Kiadótulajdonos: Schwarcz Sándor.

Hirdelések.

2004/891 sz.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszterium 223/891 sz. a. rendeletével Csongrád községben az állami adó leszámolás foganatosítandó lévén, adólirolt előljáróság által 6 (hat) hónapi időtartamra 1 frt 50 kr.apidij mellett 6 egyén lesz alkalmazva a leszámolás teljesítésére.

Felhivatnak ezen munkára vállalkozni szándékozók, miszerint képesítetttségüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket ezen hirdetmény közzétételétől számított 8 nap alatt Csongrád község előljáróságához okvetlen nyujtsák be.

Csongrád, 1891. márczius 25.

Sóhlya Gyula,
jegyző.

Piroska István,
bíró.

Előleges táncztanítási jelentés!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy f. évi április 1-től kezdve, a polgári körben hat heti időre terjedő

TÁNCSTANFOLYAMOT nyitok.

A divó tánczokon kívül tanítok kőrmagyart, Les Lanciers en Carré francia és magyar értelemben.

A kis növendékekkel (6 éven felüliekkel) tanítok magyar szólót és románkát. — Kivánatra háznál is adok oktatást.

Tisztelettel
Lándó Lázár,
táncztanító.

A „Budapesti Hírlap“-nak a hazai művelt olvasóközönség vetette meg alapját. A lap eleitől fogva megértette a magyar közönség szellemét, minden pártérdek mellőzésével küzdött nemzetünk- és fajunkért, ez egyet en jelszóval: **MAGYARSÁG!** Viszont az ország legkiválóbb intelligenciája is azonosította magát a lappal, fölkarolva azt oly módon, mely pártatlan a magyar újságírás történetében. A hazai sajtóban máig a legfényesebb eredményt a „Budapesti Hírlap“ érte el; legnépszerűbb, legelterjedtebb lapja az országnak.

A „Budapesti Hírlap“ politikai cikkeinek iránya, mint eddig, ugy ezentul is mindenkor nemzeti és a pártérdekektől független. **Politikai hírei** széleskörű összeköttetések alapján a legmegbízhatóbb forrásokból származnak. Az országgyűlési tudósításokat a gyorsírói jegyzetek alapján szerkesztik. Magyarország politikai és közelete felől távirati értesülésekkel látunk el rendes levelezők minőkkel minden városban, sőt nagyobb községben is bír a lap.

„Budapesti Hírlap“ távirati tudósításai ma- nap már teljesen egy fokozatban állanak a világsajtó legjobbjainak szervezett hírszolgálatával. — A

„Budapesti Hírlap“ Tárca rovatát a lapnak egyik erőssége és mindig

XI.
évfolyam

XI.
évfolyam

BUDAPESTI HIRLAP

Szerkesztők és lapfőigazgatók: Csukási József és Rákosi Jenő.

XI.
évfolyam

gondot fordít rá, hogy megmaradjon előkelő színvonalán **A napirovatokat** kitűnő zurnaliszták szerkesztik s e helyi értesítés ismert legügyesebb tudósítókra van bízva. **Rendőrségi és törvényszéki rovatát** külön-külön szerkesztői a főváros sötét eseményeit is mindig oly hangon tárgyalják, hogy a „Budapesti Hírlap“ helyet foglalhat minden család asztalán. **A közgazdasági rovatban** a magyar gazda, birtokos, iparos, kereskedő megtalálja mindazt, a mi tájékozásra szükséges. **A regénycsarnokban** csak kiváló írók legújabb műveit közli.

Az előfizetés feltételei:

Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyedévre 3 50 kr., egy óra 1 frt 20 kr.

Az előfizetések vidékről legezelszerűbben postautalvánnyal eszközölhetők a következő cím alatt:

A „Budapesti Hírlap“ kiadóhivatalának,
IV. kerület, Kalap-utca 16. szám.

Könyv- és papír-kereskedés, könyvnyomda.

SCHWARCZ SÁNDOR

jól felszerelt

AJÁNLJA

jól berendezett

könyvnyomdáját könyvkereskedését

Mindennemű nyomdai munkák, u. m.:

önálló művek, folyóiratok, árjegyzékek, körlevelek, falragaszok, hírlapok, meghívók, táncrendek, névjegyek, gyászjelentések, gazdasági-kereskedelmi-pénzügyi és hivatalos nyomtatványok gyors és pontos eszközlése a lehető legjutányosabb árak mellett.

Hazai jeles írók termékei, egyszerű- és diszkötésben, képes könyvek, ifjúsági iratok, imakönyvek, egyszerű és diszkötésben, elemi és polgári-iskolai tankönyvek, atlaszok, térképek, szótárak, levelezők köszöntők, gazdasági és törvénykönyvek nagy választékban.

Mindennemű író-, rajz-, levél- és csomagoló papír. Diszes doboz-levelepapírok, borítékok, kereskedelmi és jegyzet-könyvek.

Továbbá leégjabb előhímezési minták, chablonok a legnagyobb asztalfutókra vagy tálcza-kendőkre jutányos áron előnyomatnak.

Bel- és külföldi lapokra
előfizetések elfogadtatnak.

Hirdetések a „Csongrádi Lap“-ba elfogadtatnak.

Csongrád, 1891. Nyom. Schwarz Sándor könyvnyomdájában.